

[Formanden.]

Jens Sønderup og Poul Sørensen har meddelt mig, at de ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at opfordre justitsministeren til at fremsætte forslag til en ny lov om biografvæsenets ordning.

Udvalget angående forslag til lov om ændring i lov om statsanstalten for livsfor sikring har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Udvalget angående den af statsrevisorerne afgivne betænkning over statsregnskabet for finansåret 1953—54 har afgivet betænkning. Eksemplarer vil blive omdelt.

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Hanne Budtz): Herved tillader jeg mig på forslagsstillerne vegne for det høje folketing at foreslå, at justitsministeren opfordres til at fremsætte forslag til en ny lov om biografvæsenets ordning, hvorved det nu gældende bevillingssystem ophæves.

Ved behandlingen af forslaget til den gældende lov om biografteatervæsenets ordning blev spørgsmålet, om biografvæsenet her i landet skulle hvile på bevillingssystemet eller ordnes således, at der var fri næring på dette område; gjort til genstand for indgående drøftelser. Bevillingssystemet sejrede, men i tiden derefter er bevillingstildelingen i de enkelte tilfælde og bevillingssystemet i det hele jævnlige blevet stærkt kritiseret.

Forslagsstillerne er af den opfattelse, at bevillingssystemet, der vel måtte være sagligt begrundet, da biograferne og biografteaternæringen var noget nyt og uprøvet, nu har overlevet sig selv og derfor bør afskaffes, således at hele biografvæsenet reguleres ved lovbestemmelser, der ligger på linie med næringslovens almindelige bestemmelser om fri næring, eventuelt tilpasset efter de særlige vilkår, hvorunder biografnæring trives.

Formanden: Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 14. marts, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Tredie behandling af:*

Forslag til lov om folketingsvalg på Færøerne.

3) *Tredie behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om midler til bekæmpelse af plantesygdomme, ukrudt og visse skadedyr.

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om udskrivning af indkomst- og formueskatten til staten for skatteåret 1956—57.

5) *Første behandling af:*

Forslag til lov om børnetilskud.

6) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i loven om den fælleskommunale udligningsfond.

Mødet hævet kl. 16⁵⁰.

69. møde.

Onsdag den 14. marts kl. 13.

Formanden: Udvalget angående forslag til lov om ændring i lov om tipning har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om ændringer i lov om præmiering af opsparing har afgivet tillægsetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje (ændringer i rets- og politikredsinddelingen m. v.) har afgivet tillægsetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Svend Jørgensen* til indenrigsministeren:

„Vil ministeren udvirke, at der gives ensartede regler for, at landkommunerne først afslutter deres regnskab for finansåret den 30. juni?“

Svend Jørgensen: Baggrunden for mit spørgsmål er den, at nogle amter i den senere tid har påbudt kommunerne at foretage fuldstændig afslutning af deres regnskaber den 31. marts, så de ikke, som det hidtil har været skik, kan holde kassebogen åben for indtægts- og udgiftsposter, som rettelig hører det gamle finansår til; de kører med andre ord en vis del af året med to åbne kassebøger. Amternes begrundelse for dette påbud er, at man derved bedre kan komme de sørgeligt mange underskud i kommunerne til livs.

Som det er nu, afslutter kommunerne deres regnskaber på højst forskellige tidspunkter, nogle den 30. juni, andre først den 31. oktober; men alle praktiske kommunalfolk er enige om, at den 31. marts i hvert fald ikke er nogen heldig dato for afslutningen. Regningerne for januar kvartal indgår først i april, og refusionerne fra staten kommer først den 15. juni, og — hvad der er endnu værre — fjerde kvartals statskatter og fælleskommunale skatter forfalder først den 1. april og skal først indbetales til amtstuen den 15. juni; de skal altså alle opføres som restancer. Da amtsrevisionen forlanger en fuldstændig restanceliste, vil det sige, at kommunekassereren skal opføre samtlige kommunens skatteydere som restanter, hvis han skal afslutte regnskabet den 31. marts. Når man nu ved, hvad der i forvejen forlanges af kommunekassereren, kunne man godt vise det hensyn at give en almindelig regel for, at kassebøger og skattebøger kan holdes åbne indtil 3 måneder efter den 1. april, så samtlige indtægts- og udgiftsposter kan blive opført i den kassebog, hvor de rettelig hører hjemme.

Lad mig sluttelig sige, at havde man så endda sikkerhed for, at man ved den nævnte foranstaltning kunne gardere sig imod de i den senere tid hyppige kasse-

underskud, ja, så var det en anden sag, men det kan man desværre ikke; de, der vil bedrage, skal nok finde en vej dertil alligevel.

Indenrigsministeren (Carl Petersen): Man er i de senere år i stigende grad kommet ind på at afslutte regnskaberne i sognekommunerne pr. 31. marts. Mange amtsråd har direkte påbudt eller kraftigt henstillet til kommunerne at benytte denne afslutningsdato. Jeg er godt klar over, at der for mangen en kommunekasserer vil være et stort arbejde ved at gøre restancerne op pr. 31. marts, fordi restancelisterne vil komme til at omfatte samtlige skatteydere i kommunen, da 4. rate af statsskatten og den fælleskommunale skat endnu ikke er forfaldet. Hertil kommer, at tiden omkring den 1. april i forvejen er en travl periode indenfor kommunernes arbejdsfelt.

Der er imidlertid, såvidt jeg kan se, meget stærke grunde, der taler for, at kommunerne slutter regnskabet pr. 31. marts og ikke holder åben kassebog. Det har gang på gang vist sig, når der har været tale om besvigelser indenfor en kommune, at netop den omstændighed, at der i perioder har været ført to kassebøger, har muliggjort, at besvigelserne har kunnet holdes skjult i en årrække. Når der føres to kassebøger, en for det gamle år og en for det nye år, er der mulighed for at jonglere med skatteindbetalingerne, så at beløb, der indgår i det nye år og vedrører dette, bruges til at dække et eventuelt underskud i det gamle år.

Også andre grunde taler for, at man benytter den 31. marts som afslutningsdato. Man kan bedre bedømme hele skatteinddrivelsen, og man kan i det hele bedre sammenligne de enkelte kommuners regnskaber. Jeg vil derfor være meget betænkelig ved, at man går imod den udvikling, der sker i retning af afslutning pr. 31. marts.

Løvrigt må jeg oplyse, at hverken landkommunalloven eller indenrigsministeriet har givet bestemte forskrifter med hensyn til afslutningen af sognekommunernes regnskaber. Spørgsmålet er overladt til sognerådene og amtsrådene, og det tror jeg må være det rigtige.

Svend Jørgensen: Jeg er altså ikke i det heldige tilfælde at kunne takke den højtærede minister for et imødekommende

[Svend Jørgensen.]

svar, men jeg vil alligevel takke ministeren; svaret viser jo i alle tilfælde, at han har tænkt over sagen.

Men må jeg stille et tillægsspørgsmål: Vil ministeren så udvirke, at der sammen med de forskellige statsrefusioner tilgår kommunerne meddelelse om, i hvilket regnskabsår refusionerne skal føres? Jeg stiller dette spørgsmål af en ganske bestemt grund: den højtærede justitsminister svarede mig for kort tid siden i det høje ting på socialministerens vegne, at de kommuner, der udbetalte den ekstra brændselshjælp, som tinget nylig vedtog skulle ydes alders- og invaliderentemodtagere m. fl. i marts måned, kunne føre refusionerne herfor i regnskabsåret 1955—56, og det kan jo i hvert fald kun ske ved, at kassebøgerne for 1955—56 holdes åbne efter den 1. april.

Indenrigsministeren (Carl Petersen): Jeg kan ikke på stående fod besvare det tillægsspørgsmål, som det ærede medlem stillede, men jeg skal se på spørgsmålet og overveje sagen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Ragnhild Andersen* til socialministeren:

„Mener socialministeren ikke, at kommunerne bør udbetale det ekstraordinære brændselstillæg til rentemodtagere m. fl. med det samme og ikke, som det gøres i nogle kommuner, udskyde udbetalingen til den 1. april?“

Ragnhild Andersen: Den 29. februar vedtoges det her i folketinget at yde rentemodtagere, kronisk syge og enlige mødre et særligt brændselstillæg på 40 kr. Alt taget i betragtning var det en yderst beskedne hjælp, som med de nuværende brændselspriser ikke engang svarer til indkøb af 3 hl koks. Bedre ville det have været, om man havde gennemført kommunisternes forslag om at yde 7 hl koks, som rentemodtagerne selv ved flere lejligheder har anmodet om. Regeringen og folketingets øvrige partier ville imidlertid ikke gå med til mere end de 40 kr. trods den hårde kulde og de store vanskeligheder, den har forvoldt, især for de økonomisk dårligt stillede.

En ting var dog alle enige om ved lovforslagets behandling her i tinget: at det hastede med at få loven gennemført og med at få pengene udbetalt til rentemodtagerne. Det blev understreget ikke alene af mit parti, men også af den socialdemokratiske og den radikale ordfører, at meningen med brændselstillægget var, at det skulle udbetales hurtigst muligt efter den 1. marts. Derfor har det undret mig meget at få henvendelser fra ældre mennesker i omegnskommunerne, der har spurgt, hvornår brændselstillægget ville blive udbetalt. De har henvendt sig til de kommunale autoriteter og fået den besked, at brændselstillægget først ville blive udbetalt sammen med renten den 1. april. Jeg finder dette standpunkt stridende mod lovens ånd, omend ikke mod dens bogstav, da der ikke står i loven, at brændselstillægget skal udbetales med det samme.

Jeg ved meget vel, at der er administrativt besvær forbundet med i løbet af få dage at udbetale en hjælp som den, der her er tale om. På den anden side forekommer det mig, at rentemodtagernes store vanskeligheder med at holde varme i stuerne må veje adskilligt tungere end hensynet til eventuelle administrative vanskeligheder. Jeg er da også vidende om, at der er kommuner her i landet, der allerede har sendt brændselstillægget ud til rentemodtagere og dermed ligestillede, og som altså har overvundet de vanskeligheder, der var i administrativ henseende. Nu er det naturligvis ikke min sag at anvise kommunerne, hvordan det kan gøres — omegnskommunerne er jo store kommuner, og det samme er tilfældet med hovedstadskommunen, der heller ikke generelt har udsendt brændselstillægget til rentemodtagerne. Jeg kan dog i al beskedenhed gøre opmærksom på, at vi, om ikke andet, har et udmærket postvæsen her i landet.

Hvorom alting er, finder jeg det meningsløst og i strid med lovens ånd, at dette lille, beskedne brændselstillæg ikke med det samme bliver sendt eller bragt ud til rentemodtagerne og andre berettigede. Der sidder mange ældre mennesker rundt om i små utætte huse, som i denne vinters koldeste tid har været nødt til at bruge 1—2 hl koks om ugen. Det er klart, at deres rente ikke kan strække til til at købe brændsel, hvis de også skal have noget at spise.

[Ragnhild Andersen.]

At de 18 hl må være brugt op for længe siden i denne kolde vinter, er vist klart for alle. Det er derfor, jeg har stillet det spørgsmål til den højtærede socialminister, om han ikke mener, at kommunerne bør udbetale det ekstraordinære brændselstillæg til rentemodtagere m. fl. med det samme og ikke, som det gøres i nogle kommuner, udskyde udbetalingen til den 1. april.

Socialministeren (Strøm): Jeg er enig med det ærede medlem fru Ragnhild Andersen i, at kommunerne bør udbetale den særlige ydelse, der i henhold til loven af 5. marts 1956 tilkommer rentemodtagere m. fl., som oppebærer rente den 1. marts, såsnart som muligt. Der er ikke i loven optaget nogen bestemmelse om, at ydelsen skal udbetales sammen med renten for marts, da det ved lovforslagets fremsættelse i tinget kunne forudses, at dette ikke kunne nås; men i det cirkulære, socialministeriet har udsendt samme dag, som loven blev stadfæstet, siges det udtrykkeligt, at man går ud fra, at kommunalbestyrelserne vil lade ydelsen udbetale, såsnart det er praktisk muligt. Jeg har fået oplyst, at en række store kommuner udbetaler ydelsen i marts, og jeg må gå ud fra, at det er det almindelige, men jeg har altså ikke ment at kunne pålægge kommunerne at udbetale ydelsen inden et bestemt tidspunkt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Fuglsang* til socialministeren:

„Vil ministeren, bl. a. på baggrund af henvendelsen fra „Kammeraternes Hjælpefond“, tage spørgsmålet om revision af loven om erstatninger til besættelsestidens ofre op til fornyet overvejelse med henblik på, at der efter dennes regler skal kunne ydes hjælp til dem, som, efter at denne lovs frister er udløbet, er blevet syge og uarbejdsdygtige som følge af fængslinger, internering, deportering m. m. under besættelsen?“

Fuglsang: Når jeg stiller mit spørgsmål til den højtærede socialminister, er det — som jeg også fremhæver i spørgsmålet — på

baggrund af en henvendelse fra og en undersøgelse foretaget af „Kammeraternes Hjælpefond“, en henvendelse, som sker med tilslutning fra en række fangeorganisationer, der omfatter ialt 3 600 medlemmer. Undersøgelsen har tilfulde bekræftet — hvad man iøvrigt nok vidste i forvejen — at der i vort land findes en ikke helt ringe gruppe af medborgere, 300—400 mennesker, i væsentlig grad familieforsørgere, som befinder sig i den yderste nød, det være sig af psykiske, fysiske eller økonomiske årsager, alt som følge af fængsling og tortur.

Det er allesammen mennesker, som trænger til hurtig og effektiv hjælp. Det er i og for sig folk af de kategorier, som det var meningen at loven om erstatning til besættelsestidens ofre, der blev gennemført i sin tid, skulle hjælpe. Dengang kunne man imidlertid ikke forudse det, som læger og andre sagkyndige nu har måttet erkende, at de hidtil ukendte, langvarige lidelser og afsavn, som disse mennesker har været udsat for, ville fremkalde sygdomme, hvis forløb man ikke kunne bedømme på forhånd, og følgen er altså kort sagt den, at en hel række af de mennesker, som loven skulle hjælpe, i dag ikke kan få denne hjælp. Det er på deres vegne, „Kammeraternes Hjælpefond“ har rettet sin henvendelse til regeringen, og det er også på deres vegne, jeg spørger. Henvendelsen er ikke tænkt som nogen kritik af personer eller myndigheder, lige så lidt som jeg personlig vil drage ministerens gode vilje til at hjælpe i tvivl. Men de nugældende regler er en hemsko for hjælpen, og derfor har jeg stillet mit spørgsmål.

Socialministeren (Strøm): Jeg vil gerne på den foranledning, det ærede medlems spørgsmål giver mig, bekræfte, at regeringen har modtaget en henvendelse fra „Kammeraternes Hjælpefond“, hvori der bl. a. er rejst spørgsmål om en revision af lovgivningen om erstatning til besættelsestidens ofre med henblik på at yde hjælp til et antal særlig hårdt ramte tidligere koncentrationslejr-fanger, der i kraft af de gældende fristbestemmelser i erstatningsloven er afskåret fra at få deres sager taget op til fornyet prøvelse. Jeg har allerede før denne henvendelse til regeringen, der er dateret den

[Socialministeren.]

10. februar 1956, været opmærksom på, at der her kan være et problem, idet det ærede medlem hr. Frode Jakobsen har henvendt sig til mig om spørgsmålet; de overvejelser, som altså allerede var i gang, vil nu blive fremskyndet yderligere efter henvendelsen fra „Kammeraternes Hjælpefond“.

Jeg kan altså svare det ærede medlem hr. Fuglsang, at spørgsmålet overvejes, men jeg kan ikke på dette tidspunkt udtale mig om, hvordan overvejelserne vil ende. Jeg skal derfor blot bemærke, at hvis en undersøgelse — der, som jeg sagde, allerede er sat i gang — viser, at der på dette punkt er noget, som efter en saglig bedømmelse trænger til at rettes, vil jeg være medvirkende til at gøre det, og jeg håber, at spørgsmålet kan løses på en forsvarlig og tilfredsstillende måde.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden: Det sidste spørgsmål i dag, der er stillet til ministeren for handel, industri og søfart, skal jeg lade udgå på grund af ministerens sygdom.

Spørgetiden var dermed til ende.

Den følgende sag på dagsordenen var:

Tredie behandling af forslag til lov om folketingsvalg på Færøerne.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 3390).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtages enstemmigt med 116 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredie behandling af forslag til lov om ændring i lov om midler til bekæmpelse af plantesygdomme, ukrudt og visse skadedyr.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 3082, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 299).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Udvalgets ordfører (Chr. Thomsen): Siden anden behandling har udvalget modtaget en deputation af fabrikanter, som overfor udvalget motiverede deres ønske om, at loven optages til revision på nuværende tidspunkt. Efter et samråd med landbrugsministeren vedtog udvalget at fastholde sin stilling: at der ikke er indhøstet tilstrækkelige erfaringer til at foretage en revision nu.

Udvalget indstiller herefter, at lovforslaget vedtages i den form, det fik ved anden behandling.

Karlskov Jensen: Jeg nævnte ved anden behandling af dette lovforslag, at vi da lige havde modtaget en henvendelse fra Gros-serer-Societetet, som principielt ønskede, at loven skulle optages til revision nu, således som det var forudsat, da den blev vedtaget for to år siden; forsåvidt dette ikke kunne imødekommes, ønskede de fabrikanter, som arbejder med plantebeskyttelsesmidler, gerne, at der foretoges en ændring med hensyn til lovens administration, idet der var skabt visse vanskeligheder for omsætningen af råvarer, omsætningen af koncentrat.

Vi har, som den ærede ordfører for udvalget før sagde, nu modtaget en deputation fra disse kredse, repræsenterende såvel fabrikanter af plantebeskyttelsesmidler som Industrirådet. Denne deputation anførte, at loven administreres på en sådan måde, at en række råvarer, koncentrat og halvfabrikata omfattes af anmeldelsespligt m. v. Man nævnte i denne forbindelse visse cyanforbindelser, som kun undtagelsesvis benyttes til plantebeskyttelsesmidler, men derimod finder udstrakt anvendelse i den